

1 SAN PEDRO

Saludo

¹ Núa Pedro abéeri apóstol Jesucristo ibànuèrica nucàlidacaténá itàacái. Nutànàacué pirí cuyàluta píacué càmiyéica ìya yàasu cáli ínatawa, ìyéyéica Ponto yàasu cáli ínata, Galacia yàasu cáli ínata nacái, Capadocia yàasu cáli ínata nacái, Asia yàasu cáli ínata nacái, Bitinia yàasu cáli ínata nacái.

² Nutànàacué pirí cuyàluta, píacué Wáaniri Dios yeedéeyéica yàasu wenàiwicanáipináwa càide iyúwaté ínáidáanáwa bàaluité. Dios idéca ibànùaca Espíritu Santo piwàwaliculécué masacàacaténácué imànica píiwitáise, yéewanápinácué píibaidaca abéerita Dios irípiná, pimànicaténácué nacái càide iyúwa ichùulàná. Jesucristo íraná imusúacatéwa ícha cruz ìwali yéetácaalítéwa píichawalínácué, píacué yeebáidéeyéica itàacái, íná Dios idéca imàacacué iwàwawa píbáyawaná ícha. Nusutácué Dios ícha píirípinácué imànínápinácué pirí cayábéeri mawèníri iyú manúísíwata, imàacáanápinácué nacái píyaca matuíbanáiri iyú.

Una vida de esperanza

³ Wàacué Dios irí cayábéeri, yái Wáiwacali Jesucristo Yáanirica. Dios idéca iicáca wapualé manúísíwata, íná idéca iwàlísàidaca wáiwitáise wadèniacaténá wacáuca wàlísàiwà chènuníiséerica. Càita Dios idéca imànica walí cayábéeri Jesucristo imichàacáinatéwa yéetácáisi ícha. Íná yéewa manúica wáináidaca wawàwawa idècunitàacá

wacùaca Dios imànínapíná walí càide iyúwaté íimáaná.

⁴ Dios idéca iwàlisàidacuéca píiwitáise yàacaténacué pírí pìasu cawèníripináwa chènuníiséerica. Siúcáisede Dios icùaca iyaca píripinacué pìasu cawèníri cayábéeri, càmlírica yéewa áiba imáalàidacani càiripináta.

⁵ Peebáidacáinacué Dios itàacái, íná icùacuéca pía ichàini iyúwa, iwasàacaténacué pía yàasu yùuwichàacáisi íichawa èeri imáalàacaalípináwa, càide iyúwaté ínáidáanáwa imànínapínacué pírí cayábéeri macáita naicápiná.

⁶ Iná yéewa casímáicuéca piwàwa siúcáisede éwitàacáwa cawàwanáta iwàwacutacué piùwichàacawa manuisíwata achúma èerínataacá, manuírí yùuwichàacáisi iyú.

⁷ Péemlacué comparación: Nawasàaca oro ùuléeri quichái iyú needácaténá íicha macái wawàsi casaquèeri yéewanápiná masacàasiwaca yái oroca, cawènírica nacái, quírameníri nacái. Càita nacái yái piùwichàanacuécawa yáalímáidacué iicáwa pía píasáidacaténacué peebáidaca Jesucristo itàacái báisíri iyú. Pìidenìacaalícué piùwichàanáwa matuíbanáiri iyú, yásí Dios iicácuéca peebáidáaná càiride iyúwa máiníri cawènica macái oro íicha, orocáiná imáalàapínacáitawa meedá áiba èeriwa. Iná peebáidacaalícué Jesucristo itàacái tàì íiméeri iyú, éwitacué piùwichàacáanitawa, yá Dios icàlidapínacué piínáwaná cayábéeri iyúwa, imàacapínacué nacái pìyaca cáimiétacanéeri iyú yáapicha, picamaláná mèlumèluírí irìcuwa, Jesucristo yàacaalípináwa néese àniwa.

⁸ Cáininacuéca piicáca Jesucristo éwitacué

càmíicáanítàacáwa pidé piicácani pituí iyúwa. Càita nacái peebáidacuéca itàacái siúca, yái càmíricuécáwaca piicá, íná yéewa piyanídacuécawa casímáiri iyú manuísíwata Dioscáiná idéca isíimáidacuéca pía. Eeri m̀nanái càmíta náalimá nacàlidacani nataacái iyúwa cánacué yéewaná casímáica pía.

⁹ Peebáidacáinácué Jesucristo, íná idéca iwasàacuéca pía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha.

¹⁰ Bàaluité Dios yàasu profetanái icàlidéyécáté tàacáisi Dios inùmalícuise néewáidacatéwa Dios itàacái íwali cachàiníiri iyú náalíacaténáwa cainápinácaalíté iyú wenàiwicanái yáalimá iwasàaca yáawawa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Yáté nacàlidaca Dios itàacái íiméerica Dios imàinápinátécué piri cayábéeri mawèníiri iyú.

¹¹ Bàaluité Espíritu Santo, Cristo ibànuèrica, imàacacaté Dios yàasu profetanái yáalíacawa Cristo yàanàanápináté, yùuwichàanápináté nacáíwa, iyáanápináté nacái cáimiétacanéri iyú chènuniré icamaláná mèlumèluíri irícuwa Dios yáapicha icùacaténá macáita. Néese profetanái néewáidacatéwa cachàiníiri iyú náalíacaténáwa cawinápinácaalí wenàiwicacani, yái wenàiwica Dios imàaquéericaté nacàlidaca iináwaná íwali ipíchawáiseté yàanàaca, càita nacái càicaalínápinácaalíté yéenáiwaná yàanàaca. Néese profetanái náináidacatéwa mamáalàacata íwali náalíacaténáwa cainácaalíté íimáaná yái tàacáisi Espíritu Santo imàaquéericaté nalí.

¹² Quéwa Dios imàacacaté profetanái náalíacawa càmíinápináté nàasu èeri pinátani yái tàacáisi Espíritu Santo imàaquéericaté nacàlidaca Dios

inùmalicúise; néese Dios imàacacaté náaliacawa yàacaté nalí tàacáisi pirípinácué iyéeyéipinacaté madécaná camuí náamiwáise. Pidécuéca péemìaca Dios yàasu apóstolnái icàlidáaná pirí Cristo itàacái, íiméerica Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Nacàlidacatécué piríni Espíritu Santo ichàini iyú, yái Espíritu Cristo ibànùerica chènuníise. ¡Máiní Dios yàasu ángelnái chènuníiseeyéi nawàwaca náaliaca néemìaca càinácaalí iyú Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha!

Dios nos llama a una vida santa

¹³ Iná pimichàidacué píiwitáisewa pínáidacaténácuéwa cáaliacáiri iyú. Picácué picàma, néese pìyacué cáimiétaquéeri iyú, piicácaténácué píichawa cayába. Manuícué pínáidaca piwàwawa Dios ìwali picùacaténácué matuúbanáiri iyú Dios imànínápinácué pirí cayábéeri mawèníiri iyú Jesucristo yàanàacaalípiná àniwa.

¹⁴ Picácué pimàni pibáyawanáwa càide iyúwacué pimàníná bàaluité ipíchawáiseté píalíaca Dios ìwali. Néese peebáidacué Wáaniri Dios itàacái.

¹⁵ Pìyacué mabáyawanéeri iyú, mabáyawanéericáiná yái Diosca imáidéericuéca pía.

¹⁶ Càité nacái profeta itànàaca Dios itàacái bàaluité; Dios íimacaté: “Pìyacué mabáyawanéeri iyú, mabáyawanéericáiná núa”, íimaca yái Diosca.

¹⁷ Píalíacuéwa càmita Dios iicá abéeri wenàiwica íiwitáaná càiride iyúwa cayábéeri áibanái íicha, néese yùuwichàidapiná canánama báawéeyéi, ìwalíise yái báawéerica namànírira. Iná píimacaalícué Dios

ìwali Wáaniricani, yá iwàwacutácué pìaca iyéininá mamáalàacata idècunitàacá pìyacuéca cháí èeri irìcu.

¹⁸ Dioscáiná idéca iwasàacuéca pía ícha yái píiwitáisemica canéerica iwèni, yái pìawirináimi íiwitáiseca. Píalíacuéwa máiníricaté cawènica Dios írini yái iwasàanacatécué pía yàasu yùuwichàacáisi íchawa. Càmitaté ipáyaidani oro iyú, càmita nacái quírameníiri plata iyú, yái wawàsi imáalèeripínacawa.

¹⁹ Néese Dios iwasàacaté wía yàasu yùuwichàacáisi íchawa Cristo íiraná cawèníiri iyú, Cristo yéetácáinatéwa iyúwa sacrificio wáichawalíná. Bàaluité Dios ichùullaca yàasu wenàiwica nanúanápinaté cordero iyúwa sacrificio nabáyawaná ìwalísewa, yái oveja wàlisài cayábéeri, canéerita isacàa. Càita nacái Cristo, yái cayábéerica íiwitáise, mabáyawanéeri nacái yéetacatéwa wáichawalíná yéewacaténá Dios imàacaca iwàwawa wabáyawaná ícha.

²⁰ Bàaluitésíwata èeri ipíchawáiseté, yaté Dios íináidacawa ibànùanápinaté Cristo yéetáanápináwa èeri mìnaná íchawalíná. Cristo idéca yàanàaca maléená èeri ipíchawáise èeri imáalàacawa, iyúudàacaténácué pía.

²¹ Cristo idéca imàacacué peebáidaca Dios itàacái, yái Dios imichàidéericaté Cristo yéetácáisi ícha. Néeseté Dios imàacaca Cristo ìyaca yáapicha chènuniré cáimiétacanéeri iyú, icamaláná mèlùmèlúiri irìcuwa icùacaténá macáita. Càita peebáidacuéca Dios, picùacuéca pìyaca nacái Dios imàínápinácué pirí cayábéeri.

²² Peebáidacuéca càide iyúwa ímáaná yái tàacáisi báisírira, íná Dios idéca masacàaca imànicuéca

píiwitáise cáininácaténácué piicáca áibanái báisíiri iyú cawinácaalí wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, piicáanápínácué nía càiyéide iyúwa péenánáíwa Wáiwacali ìwalísená. Iná iwàwacutácué cáinináca piicáyacacawa mabáyawanéeri iyú, báisíiri iyú nacái, macáitacué pichàini iyúwa.

²³ Dios idéca iwàlisàidacuéca píiwitáise pidèniacaténácué picáucawa chènuníiséerica. Càmitacué Dios yàa picáuca imáalèeriwa càide iyúwacué pisèenáimi imànlínáté cháí èeri irìcu. Néese yái Dios cáurica, càmlírica imáalàawa, idéca iwàlisàidacuéca píiwitáise itàacái iyúwa, yái tàacáisi peebáidéericuéca.

²⁴ Càité nacái profeta itànàacaté Dios itàacái íméerica:

“Càide iyúwa masicái idaluériwa imáalàacaalíwa ráunamáita, càide iyúwa nacái íwichi yúuwàacaalíwa masicái ícha, càita nacái wía wenàiwicaca canánama: Ewita càasuíyéicaalí wía, cáalíacáiyéicaalí wía nacái, càicáaníta wàyacáita malééná èerita cháí èeri irìcu.

²⁵ Quéwa Wáiwacali itàacái ìyaca càiripináta”, càité ímaca yái profetaca. Yái Wáiwacali itàacái, yácata tàacáisi nacàlidéericatécué píri píalíacaténácuéwa Jesucristo iwasàacuéca pía Dios yàasu yúuwichàacáisi ícha.

2

¹ Iná piúcacué píichawa píiwitáise báawéerimiwa macái íwítáaná, macái chìwái nacái, macái nacái pucháibáanácué píiwitáiseca, yá nacái macái báawáanácué piicáca áibanái nàasu cawèníiri

ìwalìise, yá nacái macái báawéeri tàacáisi íiwitáaná picàlidéericuéca áibanái ìwali.

² Péemiàcué comparación: Máini quìrasìiná icutáca ònisi yáawamita nachàiniadacaténá naináwa. Càita nacái iwàwacutácué péewáidacawa Dios itàacái ìwali cachàiníri iyú, yái machìwéeri tàacáisca, pichàiniadacaténácué píiwitáisewa Dios ìwali, àta Jesucristo yàanàacataléta iwasàacaténácué pía macái báawéeri íicha.

³ Càita iwàwacutácué péewáidacawa Dios itàacái ìwali píalíacáinácuéwa báisíri iyúcani Wáiwacali iicáca wapualé manuísíwata.

Cristo, la piedra viva

⁴ Abédanamacué pimànica píiwitáisewa Wáiwacali yáapicha mamáalàacata. Péemiàcué comparación: Aibanái imàníyécate íba icapèená, náucacaté náichawa abéeri íba canácáináté iwèni naicácani. Càita nacái abénaméyeyéi èeri mìnánái caná iwèni naicáca Wáiwacali, quéwa Dios idéca ibàlùadacani iyúwa abéeri cachàiníri náicha canánama. Yái Wáiwacali, càicanide iyúwa manuírí íba cáuri Wáiwacali yàacáiná wacáuca càníri imáalàawa.

⁵ Píacatacué càiyéide iyúwa cáuyeyéi íba, píacué yeebáidéyeyéica Jesucristo itàacái. Dios idéca ìwacáidacuéca pía irípináwa. Càicuéca píade iyúwa manuírí templo cayábéeri, Dios imàníríca icapèepináwa, Espíritu Santo iyacaténá irìcu. Dios idéca masacàaca imànicuéca píiwitáise píibaidacaténácué abéerita irípiná càide iyúwa sacerdotenái mabayawanéyeyéi, isutéyeyéica Dios íicha áibanái irípiná, pimànicaténácué nalí cayábéeri nacái, pimàacacaténácué nacái píawawa Dios irí,

pìacaténácué irí cayábéeri nacái. Yácata sacrificio Dios iwàwéericuéca pimànica irípiná píiwitáise cayábéeri yáapichawa. Yá casíimáipinácué Dios iicáca pìasu sacrificio pìyacáinácué abédanamata Jesucristo yáapicha, yái yéetéericatécué píichawalíná pibáyawaná ìwalíse.

⁶ Aiba profeta itànàacaté càiri tàacáisi bàaluité Dios inùmalicuíse. Dios ímacaté:

“Càide iyúwa wenàiwica yeedácaalí cayábéeri íba manuírí idàbacaténá imànica capìi dàalanama, càita nacái nubànùapíná israelitanái iríwa nacuèrinápiná, níái ìyéeyéica Jerusalén ìyacàlená irìcu, áibaalí ípídenéeri Sión. Máiní cayábéeri íiwitáise yái nacuèrinápináca nubànùèripínáca nalíwa, máiní nacái nùasu wenàiwicanái iwàwacutácani. Càicanide iyúwa cayábéeri íba manuírí, máiníiri iwàwacutácawa nacái capìi irípiná, yái íba wenàiwica needéerica nadàbacaténá namànica capìi. Cawinácaalí yeebáidéeyéipínáca itàacái, yái nacuèrináca, càmita achúma nawàwa neebáidáaná ìwalísewa, numànìpinácáiná nalíwa macáita càide iyúwaté núumáaná nalí”,

càité ímaca yái Diosca.

⁷ Máinícué cawènica pírí yái íbaca, yái Jesucristoca, píacué yeebáidéeyéica itàacái, quéwa Dios imànìpiná cachàiníiri iyú áibanái irí càmiyéica yeebáida Jesucristo itàacái càide iyúwa yàasu profetanái itànàaná Dios itàacái bàaluité. Náimaca:

“Níái imànìiyéicaté íba icapèená, náucacaté náichawa abéeri íba, canácáinaté iwèni naicácani.

Quéwa siùcade máiníri iwàwacutácawa capli irípiná yái íba náuquéericaté”, ímacaté yái profetaca icàlidacaténaté Jesucristo iináwaná.

⁸ Càita nacái áiba profeta itànàacaté Dios itàacái Jesucristo ìwali. Iimacaté:

“Aibanái càmítapíná neebáida itàacái, calúapíná nacái naicácani”,

cài ímaca yái tàacáisica. Siùca báawaca naicáca Jesucristo càmícáiná neebáida Dios itàacái. Yá Dios yùuwichàidapíná níawa càide iyúwaté ínáidáanáwa bàaluité.

⁹ Quéwa Dios idéca yeedácuéca pía yéenibepináwa, íná yéewa càicuéca píade iyúwa abéeri wenàiwica yàawiría. Wacuèriná Dios idéca imàacacué pía sacerdotenáipíná, píibaidacaténácué irípiná, pisutácaténá Dios íicha wenàiwicanái irípiná, pìacaténácué nacái cayábéeri Wacuèriná Dios iríwa. Càicuéca píade iyúwa abéeri cáli néeséeyéi mabáyawanéeyéica, Dios yeedéeyéica yàasu wenàiwicapínáwa íbaidéeyéipíná abéerita Dios irípiná. Càita Dios idéca imànicuéca pírí yéewanápinácué picàlidaca iináwaná ìwali idéca imànica madécaná cayábéeri ichàini manuírí iyúwa, yái Dios imáidéericatécué pía catéeri íicha, yái píbáyawanáca pímaníricatécué càmicaalíté píalía Dios ìwali. Dios idéca imáidacuéca pía amalácaténácué imànica píiwitáise yéewanápinácué pìyaca Dios icamalá irìcu, náapicha macáita yáaliyéica Dios ìwali.

¹⁰ Bàaluité pìyacuéca càide iyúwa canéeyéi yàawiría, quéwa siùcade Dios icuèyéicuéca pía. Bàaluité càmítacué píalíawa Dios íicáca pípualé,

quéwa siùcáisede píalíacuéwa Dios iicáca pipualé manuísíwata.

Vivan para servir a Dios

11 Píacué nuénánái cáininéyeyéica nuicáca, nusutácué píicha wawàsi manuísíwata piicáanápínácué píawa iyúwa wenàiwica yèepuníyeyéicawa déeculé yàasu cáli íchawa, idècunitàacá pìyacuéca cháí èeri irìcu, yácáinácué pìasu cáli iyaca chènuniré. Picácué pimàni báawéeri càide iyúwa píiwitáise bàaluisàimi iwàwáaná, yái píiwitáise imànírícuéca ùwicái píipunita, ipíchanácué picaláacawa Dios ícha.

12 Pìyacué machacàníiri iyú cháí èeri irìcu yéewanápiná áibanái càníyeyéica yeebáida Dios naicáca yái cayábéerica pimànírícuéca. Siùca natàanicué pìwali báawéeri iyú càide iyúwacué pidéca nacáicaalícué pimànica pibáyawanáwatá. Quéwa pimànicaalícué cayábéeri siùcade, yásí áibaalípiná nàapínaca Dios irí cayábéeriwa Dios yéemìacaalípiná èeri mìnánái iináwaná ìwali càinácaalíté namàníríca, càinácaalíté nacái nàyaca.

13 Pimànicué càide iyúwa nachùulìanácué pía, macáita icuèyeyéicuéca pìasu cáli, píasáidacaténácué cayábéeri íiwitáise yái Wáiwacalica. Peebácué itàacái yái náiwacalínaca icuèricuéca pìasu cáli.

14 Pimànicué càide iyúwa nachùulìanácué pía, níara gobernadornáí náiwacalíná ibànuèyeyéicuéca pìatalé nacapèedáidacaténá báawéeyéi íiwitáise, namànicaténá nacái áibanái irí cáimiétaquéeri iyú, cawinácaalí imàníyeyéica cayábéeri.

15 Dios iwàwacáinácué pimànica cayábéeri, yéewanápinácué càmita náalimá nacháawàaca

piináwaná ìwali, áibanái máiwitáiséeyéica càmíiyéica ìwàwa yáalíacawa.

16 Báisíta pidèniacué abéerita Píiwacaliwa chènuníiséerica, yái iwasèericatécué pía báawéeri íicha. Quéwa càmita Wáiwacali iwasàacué pía pimànicaténácué pibáyawanáwa meedá. Néese pimànicué abéerita càide iyúwa Dios ichùulìaná, yàasu wenàiwicacáinácué pía.

17 Piicácué macái wenàiwica cáimiétaquéeri iyú. Cáininácué piicáca macái yebáidéeyéica Jesucristo itàacái, níacáinácué péenánáica nía Wáiwacali ìwalíisená. Píacué Dios icàaluíniná. Píacué nacái íimiétacaná yái wenàiwica icuèricuéca pìasu cáli.

El ejemplo del sufrimiento de Cristo

18 Píacué áibanái yàasu wenàiwicaca, íibaidéeyéica mawèníiri iyú. Peebáidacué píiwacali itàacáiwa cáimiétaquéeri iyú, càmita abéta níái ichùulièyéicuéca pía éeréeri iyú, néese nía nacái báawéeyéica íiwitáise, imàníiyéicuéca pírí báawéeri.

19 Cayábaca Dios iwàwa iicáca pìideniacuéca yùuwichàacáisi matuíbanáiri iyú mabáyawanácaalícué pía, piùwichàacaalícuéwa càì pìsímáidacaténá Dios.

20 Quéwa pimànicaalícué pibáyawanáwa, néese pìideniacaalícué piùwichàanáwa matuíbanáiri iyú nàuwichàidacaalícué pía, néese càmítacué cawèni Dios iicáca piùwichàanáwa, cabáyawanácáinácué pía meedá. Quéwa nàuwichàidacaalícué pía ìwalíise yái cayábéerica pimàníríca, néese pìideniacaalícué piùwichàanáwa matuíbanáiri iyú, yásí cawènica Dios iicácué piùwichàanácawa.

21 Yácáiná Dios imáidacatécué pía pñidenìacaténácué piùwichàanáwa matuíbanáiri iyú nàuwichàidacaalícué pía ìwalíise yái cayábéerica pimànírica. Cristo yùuwichàacáinátéwa píchawalínácué yáasáidacaténácué pirí iwàwacutácué pimànica càide iyúwaté Cristo imàníná.

22 Canácatáita Cristo imànité ibáyawanáwa, canásíwata. Càmitaté ichìwáida wenàiwica, ibatàa abéeripináta.

23 Nacuísacaté náichawani báawéeri iyú, quéwa càmitaté itàaní báawéeri iyú nalí. Nàuwichàidacaté Cristo, quéwa canátaté ibáulianá nía. Néese imàacacaté yáawawa Dios irí mamáalàcata, yái yùuwichàidéeripináca báawéeyéi wenàiwica machacàníiri iyú.

24 Cristocata yái itéericaté ìwaliwa wabáyawaná yùuwichàanápinátéwa wabáyawaná ìwalíise iiná iyúwa cruz ìwali. Yáté Cristo yéetácátéwa wáichawalíná wabáyawaná ìwalíise, yéewanápiná wamàacaca wáichawa yái báawéerica wamàníríca. Càité Cristo yéetácawa yéewanápiná wàyaca machacàníiri iyú Dios iicápiná. Nacapèédáidacaté Cristo cabèesi iyú báawanama ipíchawáiseté natàtàacani cruz ìwali. Inácué Cristo icháuná ìwalíise idéca píiwitáise ichùnìacawa pibáyawaná íchacuéwa.

25 Quéechatécáwa piméeràacatécuéwa méetàuculé Dios ícha càide iyúwa ovejanái iméeràacaalíwa canéeyéica icuèriná. Quéwa pidécuéca piwènúadaca píiwitáisewa Cristo irípiná yái icuèricuéca píiwitáise cáininéeri iyú càide iyúwa pastor icùacaalí yàasu ovejanáíwa.

3

Cómo deben vivir los casados

1-2 Càita nacái piácué inanái canìriiyéica, pimànicué càide iyúwa pinìri iwàwáaná. Yásí níara abénaméeyéi camíiyéicatàacáwa yeebáida Jesucristo itàacái nawènúadapiná irí náiwitáisewa, éwitacué càmicáaníta pìalàa nía báawanama, naicácáiná pimànicuéca cayábéeri, piyacaalícué machacànìiri iyú nacái pinìri yáapichawa pìacaténácué ímiétacaná càide iyúwa Dios ichùulìanácué pía.

3 Piácué inanái canìriiyéica, picácué máini píináidáanicawa ìwali càinácaalícué iicácanáwa. Picácué máini pichùnìaca píiwita íbánáwa cawèníiri iyú. Càita nacái picácué máini picùada pìwaliwa oroíri tùliquìchi cawènírica. Picácué nacái máini picutáca pibàlepináwa máiníiri cawènica.

4 Néese pichùnìacué cayába píiwitáisewa piwàwalícuésewa. Picácué cachèini piicáca píawawa áibanái ícha, néese pimànicué áibanái irí éeréeri iyú. Yásí casímáicué Dios iicáca píiwitáise càiride iyúwa wawàsi cayábéeri iicácanáwa, camíiri imáalàawa.

5 Càité nacái inanái namànica bàaluité, Dios yàasu wenàiwicaca. Nachùnìacaté náiwitáisewa cayábéeri iyú nawàwalícuésewa bàaluité, yáté cawènica Dios iicáca náiwitáise. Manuícaté nánáidaca nawàwawa Dios ìwali imànínápinaté nalí cayábéeri càide iyúwaté ímáaná nalí. Namànicaté nacái càide iyúwa nàacawéeri iwàwáaná.

6 Càité Sara imànica, úái Abraham ínuca. Umànicaté càide iyúwa Abraham iwàwáaná. Yáté úumaca ìwali “nuíwacali”. Yá càicuéca píade iyúwa Sara ídunái pimànicaalícué cayábéeri pìacawéeri iríwa, càmicaalí nacái cáalu piácué.

7 Càita nacái piacué aslanái cáinuíyéica. Piyacué píinu yáapichawa cáaliacáiri iyú. Peedacué ùasupiná piacatenácué uímiétacaná. Pimànicué càì ulí cayábéeri cáaliacáiri iyú camicáiná cachàini úa càide iyúwacué cachàiníná pía. Piacué uímiétacaná nacái Dioscáiná idéca imànica ulí cayábéeri mawèníiri iyú yàacatená ucáuca càimíiri imáalàawa càide iyúwa imàninácué pirí. Piacué uímiétacaná yéewanápiná Dios yeebácuéca pirí pisutáanacué ícha.

Los que sufren por hacer el bien

8 Siùcade péemiacué cayába, macáitacué pía. Abédanamacué pimànica píiwitáisewa piapichawáaca, piicáyacacatenácuéwa catúulécanéeri iyú, cáininéeri iyú nacái, abémisanacáinácué pía Wáiwacali ìwalíisená. Piicácué pipualéwáaca. Picácué cáimacái piicáca píawawa áibanái ícha.

9 Picácué pimàni irí báawéeri cawinácaalí imàníricuéca pirí báawéeri. Picácué nacái picuísani éwita icuísacaalícué pía. Néese pitàanicué irí cayábéeri iyú, pimànicué irí cayábéeri nacái, Dioscáiná imáidacatécué pía imànicatenácué pirí cayábéeri.

10 Càité áiba profeta idéca itànàaca Dios itàacái:

“Piwàwacaalí piyaca manùba èeri casímáiri iyú, yá iwàwacutá picùaca pinènewa pitàanicáicha báawéeri tàacáisi, picùa nacái pinùmawa ipíchaná picàlidaca pichìwawa.

11 Piwènúada píiwitáisewa báawéeri ícha, yá pimàni cayábéeri. Píalimáida macái pichàini iyúwa piyacatená matuíbanáiri iyú áibanái yáapicha; picácué pipélicia nía.

12 Yácaíná Wacuèriná Dios icùaca wenàiwica iyéeyéica machacàniri iyú Dios iicápiná, yeebá nacái nasutáaná ícha; quéwa Dios yùuwideca imànica wenàiwica imàníyéica ibáyawanáwa”,

ímaca yái Dios itàacáica.

13 Batéwa macái wenàiwica cayába naicápinácué píawa pimànicaalícué cayábéeri mamáalàacata, yá càmítacué nàuwichàida píawa.

14 Quéwa éwita nàuwichàidacaalí píawa ìwalíse yái cayábéerica pimànírícuéca, càicáaníta Dios imànìpinácué pírì cayábéeri. Picácué cáalu pía piùwidenái íchawa. Picácué nacái achúma píináidacawa piwàwawa.

15 Néese piàcué Píiwacali Cristo icàaluínináwa macái piwàwalícuísewa. Aibanáicaalícué isutá yéemíawa pía càinácaalí peebáidéerica, yá picàlidacué nalí Jesucristo iináwaná, yái peebáidéericuéca itàacái. Picàlidacué nalíni cáimiétaquéeri iyú, éeréeri iyú nacái.

16 Pimànicué cayábéeri, yéewanápiná áibanái itàanícaalícué piwali báawéeri iyú peebáidacáinácué Cristo itàacái, yásí báica nía natàacái báawéeri ìwaliwa, pimànicáinácué abéerita yái cayábéerica.

17 Pimànicaalícué pibáyawanáwa, yásí piùwichàapínácuéwa pibáyawaná ichùullacawa. Quéwa caná iwèni Dios iicá yái piùwichàanácuécawa cabáyawanácáinácué pía meedá. Quéwa Dios imàacacaalícué áibanái yùuwichàidaca pía ìwalíse yái cayábéerica pimànírícuéca, yásí máini cawènica Dios iicácuéca piùwichàanáwa, càmíicáinácué cabáyawaná pía.

18 Yácaíná Cristo nacái yùuwichàacatéwa mabáyawanéeri iyú. Cristo yéetácatéwa wáichawalíná wabáyawaná ìwalíse, abé yàawíríata, néese càmita quirínama yéetácawa. Cayábéericaté íiwitáise yái Cristoca, quéwa càicáaníta yùuwichàacatéwa wáichawalíná, wía báawanaméeyéica itécaténá wía Dios yàatalé, yéewanápiná nacái cayábaca wáapicha Dios. Yéetácatéwa càide iyúwa wenàiwica, quéwa cáucaté iwàwa cáuri mamáalàacata.

19 Néese idécanáamité Cristo yéetácawa, yáté yàacawa iwàwa cáuri iyú yàacaténáté iicáca infierno irìculé icàlidacaténáté nalí tàacáisi, níara yéetéeyéimicawa báawéeyéica íiwitáise nadacuèyéica presoíri iyú.

20 Níacata càimíyéicaté yeebáida Dios itàacái bàaluité Noé yàasu èerimité. Idècunitàacá Noé imànicaté arca, yái manuúri lancha nacáirica, yáté Dios idècuníacawa quiríta nawènúadacaténáté náiwitáisewa báawéeri íicha, níara èeri mìnanáica. Ochocaté namanùbaca níái Noénáica yeebáidéeyéicaté Dios itàacái nawàlùacaténátéwa arca irìculé, yá cáucaté nía manuúri yéesacái íicha, inuéricaté áibanái èeri mìnanáica canánama.

21 Yái yéesacái íimáanáca càicanide iyúwa wabautizáanáwa úni yáaculé, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Càide iyúwaté arca iwasàanáté Noénái úni yéesacái íicha, càita nacái Jesucristo iwasàaca wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha weebáidacaalí Jesucristo itàacái wabautizácaténáwa úni yáaculé. Jesucristo yáalimá iwasàaca wía imichàacáinátéwa yéetácáisi íicha. Yái

wabautizáanácawa, càmita ímáaná wàapìdacáita wáichawa meedá, néese ímáanáca wasutáca Dios íicha wawàsi imàacáanápíná iwàwawa wabáyawaná íicha, ichàiniadacaténá wía nacái yéewanápiná wàyaca machacàníri iyú Dios iicápiná.

²² Jesucristo imichàacatéwa chènuniré, yá ìyaca siùcáisede Dios yéewápuwáise icùacaténá macáita Dios yáapicha, macáita ángelnái, macáita demonio íiwacanáiná nacái icuèyéica yàasu cáliwa chènuníséeyéi, cháí èeri irìcu nacái.

4

Servir según los dones recibidos de Dios

¹ Cristo yùuwichàacatéwa iiná iyúwa, íná càita nacái iwàwacutácué pichùnìaca píiwitáisewa yéewanápinácué màulenáca pía piùwichàacaténáwa Cristo irípiná matuíbanáiri iyú. Wàuwichàacaalíwa wainá iyúwa Cristo irípiná weebáidacáiná itàacái, yásí chuìca wáicha wabáyawaná, yái wáiwitáise bàaluisàimi cabáyawanéerica.

² Néese idècunitàacá pìyacuéca cháí èeri irìcu, yá pimànipinácué càide iyúwa Dios iwàwáaná, càmliritacué càide iyúwa píiwitáise bàaluisàimi iwàwáaná.

³ Bàaluté piúcatécué madécaná èeri pimànicaténácué càide iyúwa èeri mìnánái imàlíná càmlíyéica yeebáida Dios itàacái. Pimànicatécué báawéeri macái íiwitáaná mamáalàacata mabáiníri iyú áibanái yàacuésemi. Pimànicatécué nacái piiná iyúwa yái càmlírica Dios ibatàa wenàiwica imànica. Picàmacatécué nacái manuíri fiesta irìcu, piyáacaalítécué piyáacaléwa manuí máiwitáiséeri iyú áibanái yáapicha icàméyéicué píapicha

báawanama, imàniyéicatécué píapicha nacái máini báawéeri wawàsi nainá iyúwa píacaténácué ídolo icàaluíniná, níái cuwáiná yéenáíwanáca.

⁴ Siúcacué píacawéeyéiná bàaluisàna náináidacawa naicáidacuéca piri, natàanicué nacái píwali báawéeri iyú càmicáinácué quirínama píacawéeridaca nía namànicaalí nabáyawanáwa manuísiwata máléquéeri iyú.

⁵ Quéwa áiba èriwa iwàwacutápiná nabàlùacawa Dios ípunita, yái Dios icàlidéeripináca iwàwacutáaná nàuwichàacawa nabáyawaná ichùuliacawa, macáita báawéeyéi, níái cáuyéicáwaca, nía nacái yéetéeyéimicawa.

⁶ Níái yéetéeyéimicawa yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái cháí èri írìcu néemìcaté yái cayábéeri tàacáisca yéewanápinaté nadèniaca nacáucawa càmíiri imáalàawa Dios yáapicha, éwitaté iwàwacutácaáníta néetácawa càide iyúwa macái èri mìnanáí.

⁷ Siúca mawiénicani yái èri imáalàanápinácawa. Iná picùacué píawawa cayába pisutácaténácué píawawa Dios ícha cáimiétaquéeri iyú iyúwa cáaliacáiyéi.

⁸ Máini iwàwacutácué cáinináca piicáyacacawa. Cáininácaalí waicáca áibanái, yásí wamàacaca wawàwawa nabáyawaná ícha, càinácaalí báawéerica namànírica walí, yéewanápiná nacái Dios imàacaca iwàwawa wabayawaná ícha.

⁹ Peedácué píataléwa áibanái wenàiwica casímáiri iyú, yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Picácué calúa píá ìwalíise, néese piyúudàacué wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái nèepunícaalíwa déeculé nacapèe íchawa.

10 Dios idéca imàacacué pirí chàinisi abéechúanaméeri iyú pimànicaténacué píibaidacaléwa Dios irípiná. Dios imàacacué pirí piasu cawèníri nacái, càide iyúwa iwàwáanacué imàacaca piríni, yéewanápinacué piyúudàayacacawa. Iná pimànicué cayábéeri piríwáaca càide iyúwa Dios ichàiniadáanacué pía.

11 Picàlidacaalícué Dios itàacái, picàlidacué nalíni càide iyúwa Dios itàacái íimáaná. Piyúudàacaalícué áibanái, piyúudàacué nía càide iyúwa Dios imàacáanacué pirí chàinisi. Càinácaalícué pimàni, pimànicué macáita machacàníri iyú, mabáyawanéeri iyú nacái yéewanápiná áibanái wenáiwica neebáidaca Jesucristo itàacái nàacaténá Dios irí cayábéeri. Jesucristo icùapiná macáita càiripináta íiwitáise cachàiníri iyúwa, icànérica mèlumèluíri iyú chènuniré. Báisíta, amén.

Sufrir como cristianos

12 Píacué nuénánái cáininéeyéica nuicáca. Manuíri yùuwichàacáisi idéca yàanàaca pìwalicué. Picácué pínáidawa manuísíwata piicáca yái manuíri yùuwichàacáisica yáalimáidéericuéca iicáwa pía càide iyúwa quichái masacàacaalí imànica oro, yáasáidacaténá asásí básícaalícué peebáida Cristo. Picácué pínáidawa càmlínápinacué iwàwacutá piùuwichàacawa.

13 Néese casímáicué piwàwa manuísíwata píalimácáinacué pìideniàca piùuwichàanáwa Cristo irípiná càide iyúwa Cristo ìidenlanáté yùuwichàanáwa, yéewanápinacué piyanídacawa cachàiníwanái Cristo yàanàacaalípiná cachàiníri

iyú, icamaláná mèlumèluíri irìcuwa, icùacaténá macáita íiwitáise cachàiníri iyúwa.

¹⁴ Casímáipinácué piwàwa áibanái itàanícaalícué pìwali báawéeri iyú ìwalíse yái peebáidáanácuéca Cristo itàacái. Yá casímáipinácué piwàwa yácáiná Espíritu Santo yàacawéeridacuéca pía mamáalàacata icùacaténácué píiwitáise Dios ichàini manuíri iyú.

¹⁵ Càmita nutàaní yùuwichàacáisi ìwali yàanèerica èeri mìnánái ìwali inuéyéica wenàiwica, nía nacái cayéedéyéica, nía nacái imàníyéica báawéeri áibanái irí; nía nacái máiníyéica iwàwaca isutáca yéemìawa áibanái yàasu tàacáisi ìwali.

¹⁶ Quéwa piùwichàacaalícuéwa ìwalíse yái peebáidáanácuéca Cristo itàacái, picácué báí pía ìwalíse, néese pía Dios irí cayábéeri náalíacáinácué pìwali Cristo yàasu wenàiwicaca pía.

¹⁷ Idéca yàanàaca nàasu èeri Dios idàbacatáipináta yùuwichàidaca èeri mìnánái nabáyawaná ìwalíse. Quéechacáwa Dios yùuwichàida wía siùca, wía Dios yéenibeca. Dios idéca idàbaca imàacaca wàuwichàacawa càide iyúwa wenàiwica icapèedáidacaalí yéenibewa, íná yéewa wáalíacawa máinípiná cachàiníwanái Dios yùuwichàidaca èeri mìnánái manuísíwata, cawinácaalí càmiyéica yeebáida Dios itàacái.

¹⁸ Iwàwacutá wàuwichàacawa manuísíwata cháí èeri irícu, éwita Dios yàasu wenàiwicacáaníta wía, Dios yéewáidacáiná wía yùuwichàacáisi iyú àta wàacatalétawa èeri íicha. Iná wáalíacawa Dios yùuwichàidáanápiná cabáyawanéyéi wenàiwica càiripináta, cawinácaalí nacái báawéyéica iicá Dios.

¹⁹ Iná wía yeebáidéyéica Jesucristo itàacái,

Dios iwàwacaalí wàuwichàacawa Cristo irípiná, yá iwàwacutá wamànica cayábéeri mamáalàacata, wamàacacué nacái wíawawa Dios icáapi irìculé icùacaténá wía, yái Dios idàbéericaté wía, imàníiripináca nacái walí càide iyúwaté ímáaná.

5

Consejos para los creyentes

¹ Siúcade nuwàwaca nùalàacuéca pía píacué ancianoca icuèyéica wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, iwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca. Ancianoca núa nacái càide iyúwacué pía. Nuicácaté Cristo yùuwichàacawa cruz ìwali, yá nucàlidaca iináwaná ìwali. Néese Cristo yàanàpinácaalí àniwa icamaláná mèlumèlúri irìcuwa, yásí wàyapiná Cristo yáapicha cáimiétacanéeri iyú, wacùacaténá yáapicha macáita.

² Píacué ancianoca, picùacué Dios yàasu wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, níara wenàiwica Dios imàaquéeyéicuéca picùaca. Péewáidacué nía, picùacué nía cáininéeri iyú càide iyúwa pastor icùacaalí yàasu ovejanáwa. Picùacué nía casímáiri iyú càide iyúwa Dios iwàwáaná. Píacué ancianoca, picácué picutá madécaná plata. Néese píibaidacué Dios irípiná picùacaténácué yéenibe cayába macái pichàini iyúwa piwàwallicúsewa.

³ Picácué pichùulia nía cachàiníiri iyú; picácué piwàwa náiwacalicuéca pía, níai Dios imàaquéeyéicuéca picùaca. Néese picùacué nía cayábéeri iyú, pìyacué nacái machacàníiri iyú Dios

iicápiná, píasáidacaténácué nali cainácaalí Dios iwàwáaná nàya.

4 Yá áibaalípiná Wáiwacali yàanàpiná, yái Wáiwacalisíwaca, wía ancianoca icuèyéica wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càide iyúwa pastor icùacaalí yàasu ovejanáywa cáininéeri iyú. Wacùacaalí nía cayábéeri iyú, yásí Wáiwacali yàapiná walí wàasu coronawa cà míri imáalàawa, wáiwita ìwalíripiná, yá wàypiná Wáiwacali yáapichawa icamaláná mèlumèluíri irìcu càiripináta, cáimiétacanéri iyú, wacùacaténá macáita yáapicha.

5 Càita nacái píacué cà míyéica máini béeyéi, píacué ancianonái ímiétacaná, níai icuèyéica wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Pimànicué nacái càide iyúwa nàalàanácué pí. Píacué pímiétacanáwáaca piyúudàayacacuéwa, picácué cáimacái piicáca píawawa, càide iyúwa Dios itàacái ímáaná, abéeri Dios yàasu wenàiwica itànèericaté:

“Dios yúuwideca imànica wenàiwica icàlidéeyéica iináwanáwa càmitasa nawàwacutá Dios, quéwa Dios imànica cayábéeri mawèníri iyú nali cawinácaalí yáaliéyéicawa nawàwacutáca Dios iyúudàaca nía”,

ímaca yái Dios itàacáica.

6 Iná píacué Dios icàaluíniná, yái cachàinírìca náicha canánama; pimànicué nacái càide iyúwa ichùullanácué pí. Picácué máini cachàini piicáca píawawa Dios iicápiná, picácué máini cáimacái piicáca píawawa. Néese áibaalípiná yàanàcatáipinátaqué péenáwaná, èeri imáalàapinácaalíwa, yásí Dios imànicué píri cayábéeriwa wenàiwicanái iicápiná.

⁷ Picàlidacué Dios irí yái cáalúunácuéca pínáidacawa, néese manuícué pínáidaca Dios ìwali, píbbàacué piwàwawa iwéré, Dioscáiná iwàwalicuéca pía mamáalàacata, icùacuéca nacái pía.

⁸ Picùacué cayába piawawa cáaliacáiri iyú ipíchanácué pimànica pibáyawanáwa. Piicácué píchawa cayába ipíchanácué piùwide Satanás yáalimáidaca pía, piwènúadacáichacué píiwitáisewa Dios ícha. Satanás, yái icháawàidéerica waináwaná ìwali, yèepunícawa yáalimáidaca wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, imàacacaténá nacaláacawa Dios ícha càide iyúwa león cháwi nacáiri caluérica yèepunícaalíwa, ícháaníca, canàicáináni, icutáca iyáapínáwa wenàiwica.

⁹ Peebáidacué Jesucristo itàacái cachàiníiri iyú, yéewacaténácué pibàlùacawa tàì ímèeri iyú Satanás ípunita, ipíchanácué piwènúada píiwitáisewa Dios ícha. Càmitacué pía abéta yùuwichàawa Cristo irípiná. Néese péenánáicué iyéeyéica macái cáli íinata imanùbaca, nàuwichàaca nacáíwa siùcata Cristo irípiná càide iyúwacué piùwichàanáwa, neebáidacáiná itàacái.

¹⁰ Quéwa idécanáamicué piùwichàacawa Cristo irípiná achúma èerita, yásí Dios ichàiniadacué píiwitáisewa cayábéeri iyú peebáidacaténácué Jesucristo itàacái macàaluínináta tàì ímèeri iyú cachàiníwanái mamáalàacata. Yái Diosca, yácata yái cáininéerica iicáca wía manuísíwata, imáidacaté wía wáyáanápiná abédanamata Jesucristo yáapicha, wacànacaténá mèlumèluíri iyú yáapicha càiripináta Dios icamaláná irìcu chènuniré.

¹¹ Wàacué Dios irí cayábéeri icùapinácáiná macáita càiripináta ichàini manuíri iyúwa. Báisíta,

amén.

Saludos finales

¹² Nubànùacué pirí yái achúméerína cuyàlutaca Silvano yáapicha, áibaalí ípidenéerica Silas, yái wéenásàirica yeebáidéerica Jesucristo itàacái. Manuíca nuínáidaca nuwàwawa Silvano ìwali imàninápiná cayábéeri càide iyúwa nusutáaná íicha. Nudéca nutànàacuéca pirí yái cuyàlutaca nùlàacaténácué pía éeréeri iyú, nucàlidacaténácué pirí nacái Dios idéca imànicuéca pirí cayábéeri mawèníri iyú yáasáidacaténá cáininácuéca iicáca pía báisíiri iyú. ¡Peebáidacué itàacái mamáalàacata cachàiníiri iyú!

¹³ Níái ìyéeyéica cháí Babilonia ìyacàlená ìricu yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, Dios yeedéeyéica yàasunáipináwa càide iyúwa yeedáanácué pía, nawàwalicué pía. Càita nacái Marcos yái nuíquéerica càiride iyúwa nuìriwa iwàwalicué nacái pía.

¹⁴ Pitàidáyacacuéwa cayábéeri iyú càide iyúwa abémisana. Nusutácué Dios íicha pirípinácué imàacáanápínácué pìyaca matuíbanáiri iyú, píacué Cristo yàasu wenàiwicaca.

El Nuevo Testamento de nuestro Señor Jesucristo en el idioma piapoco New Testament in Piapoco

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Piapoco

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Piapoco

pio

Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Piapoco

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

15b1335d-e064-57a2-9f7f-a5383125b741